

09.08.2018 Ministru prezidenta Māra Kučinska ievadvārdi starptautiskā foruma “Laiks bērniem! Ceļā uz ģimenei draudzīgāko sabiedrību” atklāšanā

Godātie foruma dalībnieki!

Dāmas un kungi!

Runājot par jebkuru tēmu, kas skar bērnu vai ģimenes politiku ir diezgan grūti distancēties no emocijām. Visi jau zina, ka politiķiem savās publiskajās runās nereti patīk būt emocionāliem. Tomēr demogrāfija ir joma, kurā lēmumi ir jāpieņem atbildīgi un racionāli, tāpēc emocijas ne vienmēr ir labākais padomdevējs.

Latvijā demogrāfija un ģimenes politika ir pasludināta par prioritāti, tomēr jau paši pirmie valdības pieņemtie lēmumi šajā jomā skaidri parādīja, ka demogrāfija visciešākajā veidā ir saistīta ar daudziem citiem sociālās politikas virzieniem. Tā ir tikpat cieši saistīta ar valsts ekonomiku, infrastruktūru, veselības aprūpi, izglītības sistēmu, vides stāvokli un daudz ko citu.

Pēdējos simts gados Latvija trīs reizes ir piedzīvojusi dramatisku iedzīvotāju skaita samazināšanos. Pirmās divas reizes sakrīt ar Pirmo un Otro pasaules karu, trešā ar PSRS sabrukumu un tam sekojošām radikālām ekonomiskām pārmaiņām Latvijā, kas rosināja daudzus tūkstošus Latvijas iedzīvotājus doties meklēt labāku dzīvi svešumā.

Ja pirmās divas krīzes bija traģiskas, jo Latvija neatgriezeniski zaudēja vairākus simtus tūkstošus savu iedzīvotāju, kuri gāja bojā karā vai pameta Latviju praktiski bez iespējām tajā atgriezties, tad trešā krīze, kuras recesijas fāzi Latvija piedzīvo arī pašreiz, neatņem mums cerību, ka vismaz daļa aizbraukušo atgriezīsies dzimtenē. Reemigrācijas veicināšana ir svarīgs demogrāfijas politikas virziens tuvākajiem pieciem gadiem, kurš sasaucas ar valdības realizētajām reformām, kuru mērķis ir Latvijas iedzīvotāju labklājības līmeņa paaugstināšana.

Pārskatot pēdējo 20 gadu laikā pieņemtos lēmumus demogrāfijas jomā Latvijā, jāsecina, ka tie ir bijuši diezgan fragmentāri un tajos vairāk ir akcentēta dzimstības pieauguma veicināšana. Viss tas kam jānotiek pēc mazuļa piedzimšanas ir palicis tādā kā ēnā, lai gan nevar apgalvot, ka netika darīts nekas. Varbūt pietrūka skaidras un racionāli izklāstītas vīzijas, kura varētu rosināt potenciālos vecākus domāt par pirmā, otrā vai trešā bērna nākšanu pasaulē.

Piebildīšu, ka aiz šīs vīzijas ir jābūt lēmumiem, kas saprotami izskaidro kāda būs mazuļa veselības aprūpe, pirmsskolas izglītības iestāžu pieejamība un daudz kas cits. Ne mazāk svarīga ir valdības realizētā pirmā mājokļa politika jaunajām ģimenēm un sociālās garantijas vecākiem mazuļa aprūpes laikā.

Pieredzes, domu un ideju apmaiņa varētu būt svarīgākā šī foruma sastāvdaļa, tāpēc novēlu jums radošu darbu un jaunu priekšlikumu, kuri jau tuvākajā laikā varētu nonākt valdības dienas kārtībā.

Demogrāfija un ģimenes politika arī turpmāk būs valdības prioritāte.

Laiks bērniem!